

Op weg naar de Algemene Vergadering

Zaterdag 29 maart. Vroeg uit de veren en vanuit het logeeradres te Almere naar de trein. Het was aanvankelijk rustig. Op station Duivendrecht stapten meerdere passagiers in. Schuin tegenover me zat een dame een boek te lezen, cd-speler voor het raam en microfoontjes in de oren. In Utrecht kwam een wolk geurtjes in de coupé. Een tienermeisje plofte tegenover de dame neer. Er werd uitvoerig toilet gemaakt en een GSM kwam tevoorschijn. De boeklezende dame keek geërgerd op en gelijk werd de volume-regelaar van haar speeltje opgeschroefd. De 'tiener' deed alsof ze niets merkte en draaide een nummer. Na luttele seconden een ander nummer. Uiteindelijk leek ze contact te hebben. 'Oh, je bent er niet?' klonk het zeer luid, 'wat jammer, nou tot ziens dan. Doeiii'. Het venijn was te snijden. Vervolgens deed ze haar bril af, lenzen in en kamde omstandig haar haren. Station Ede - Wageningen. Op het stationsplein de rust van een zaterdagochtend. Twee zeer bejaarde dames bevonden zich op het plein en wachtten op hun bus. Een van de dames stond bij het wachthokje met haar koffer. De ander had haar koffer midden op het plein gezet en liep er achterwaarts van vandaan. Ik bleef verbaasd staan en ze botste bijna tegen me op. We verontschuldigten ons beiden. 'Ziet u', zei de dame, 'Ik heb al een tijd in de trein stil gezeten en door te gaan lopen stimuleer ik mijn bloedsomloop'. Met een twinkelende slimheid voegde ze er aan toe 'door achterwaarts te lopen houd ik gelijk mijn koffer in de gaten'. Alles weer verklaard.

Een uitdagende hobby

Bij elke bijeenkomst en vergadering hetzelfde tafereel. Eraan voorafgaande en tijdens de pauze ontmoet je weer veel bekenden, het is en blijft een sociale eendenvijver, maar wel heel leuk. Uiteraard komen ook de serieuze punten aan bod, zoals een beleidsplan 2003. Er worden daarin een aantal punten genoemd waaraan dit jaar extra aandacht zal worden besteed zoals duurzame bestrijding van de varroamijt en Amerikaans vuilbroed, bijenweide en dracht, honing en andere bijenproducten, onderwijs, financiële zaken en profilering van de vereniging. De genoemde actiepunten zijn allemaal nodig, niemand die daaraan twijfelt. Het zijn echter geluiden die we al zo vaak hebben gehoord. Er wordt hard gewerkt en toch neemt het aantal imkers steeds verder af. Voortzetting van deze lijn lijkt vechten tegen de bierkaai. Er werd gesteld dat de motivatie om met het houden van bijen te beginnen

wordt bepaald door zaken als gebrek aan dracht, weinig honing, de varroamijt of andere bijenziekten. Daarmee ben ik het pertinent oneens. Met die zaken wordt de beginnende imker pas later geconfronteerd, maar dan is wellicht de vonk al overgeslagen. Motivatie om met het houden van bijen te beginnen wordt in eerste instantie gevoed door het enthousiasme van imkers. Daarin ligt onze kracht. Maak daarvan gebruik. Presenteer de bijenteelt als een uitdagende hobby, en vrijetijdsbesteding.

PR actief

Onderzoek de mogelijkheid om als vereniging aanwezig te zijn op plaatsen waar veel bezoekers worden verwacht. Ik denk hierbij aan de landelijke hobbybeurs. Ontwikkel een aantrekkelijke presentatie. Maak gebruik van vrijwilligers, schakel regionale clubs in. Zorg dat er een formulier aanwezig is voor geïnteresseerden met korte pakkende tekst over het houden van bijen. Deze formulieren, voorzien van naam en adres van de geïnteresseerde kunnen in een speciaal daarvoor aanwezige bus worden achter gelaten. Later krijgen ze vanuit de hoofdvereniging of vanuit een sub uit hun woongebied meer informatie. Er moet uiteraard voor een plaatselijke vervolgpvang worden gezorgd. Ook bij grote regionale evenementen moet de imkerij vertegenwoordigd zijn, georganiseerd vanuit het PR team uit de groep. Daarvoor moet ondersteunend materiaal vanuit de hoofdvereniging beschikbaar zijn of door een groep zelf worden gemaakt. Gebruik het eerder genoemde formulier of stel er zelf een samen. Praat er met elkaar in de groep over. Bestuurders kunnen het niet en nooit alleen. Het moet door de totale imkerij gedragen worden, dat zijn u en ik. Het zijn suggesties die je makkelijk naar voren brengt, maar die wel het nodige zullen kosten. Financiën en man/vrouwkracht. Maar wat willen we, de imkerij levenskrachtig houden of

met elkaar indutten. Keihard gewerkt is er zeker tijdens de Floriade. Alles op vrijwillige basis, een geweldig reclame voor de bijenteelt en een groots financieel resultaat. Ook hier veel geestdrift bij de bezoekers. Jammer dat er geen mogelijkheid aanwezig was om blijvend contact met geïnteresseerden te leggen. Het plannetje was er, zie 'BIJEN' 10(11): 312 (2001). Het is niet opgepakt, ook zelf ga ik niet vrijuit.

Terug naar de bijen

Rond half mei is de voorjaarsdracht voorbij en begint een schraalhans periode voor de bijen. Om ze aan het werk te houden vervang ik de lage honingkamer door een broedbak met in het midden twee raten open broed aangevuld met raampjes kunststraat. Uiteraard moet er flink gevoerd worden. Bij alle verhalen over koninginnen die pas gebouwde raat zo graag beleggen zet ik vraagtekens. Inderdaad klopt het bij een zwerm, maar dat is dan ook een borrelende bron van vernieuwing. Bij het ruimte geven van de hoofdvolk bij weinig of geen dracht en een wellicht al onzichtbaar aanwezige zwermdrang gaat het allemaal minder automatisch. Je bent geneigd te denken dat de bijen andere zaken aan hun kop hebben. Misschien is dat ook wel zo. In de praktijk komen we nu geleidelijk bij het moment dat de volken gesplitst moeten worden, de enige manier om de zwermimpuls richting te geven. Let wel, richting die ons zint. Het ene jaar lukt dat beter dan het andere. Hier in het noorden komt dat werk begin juni pas echt op gang. Het volksdeel met ouwe moer gaat na verloop van een week gewoon door met de broedaanzet, terwijl in het moerloze deel jonge koninginnen in de maak zijn. Door de broedstilstand van een maand blijven de volken met jonge moer op achterstand wat de sterkte betreft en ze doen het tijdens de zomerdracht (lamsoor) beduidend slechter dan de volken met oude moer. Dat kan worden opgevangen door raten uitlopend broed van het volksdeel met oude moer over te hangen naar het deel met jonge koningin. Het onderdrukt gelijk de zwermneiging in het volk met ouwe moer. Een andere manier is om al vroeg te beschikken over jonge moertjes die in het moerloze deel worden ingevoerd. Dit jaar staat dat op het programma. In het moerloos gemaakte deel worden na de splitsing de aangezette doppen na 10 dagen allemaal weggebroken. De drieramers zet ik voor het einde van de voorjaarsdracht op overrij te voorkomen.

Mini-volkjes, maxi-drama

Koninginnen kweken in mini volkjes is en blijft riskant. Beste mensen, de bijen zijn geen speeltje waar je naar

goeddenken mee kunt handelen. In ons klimaat moet je bij de koninginneteelt niet in pollepels bijen maar in raten bijen denken. De verzameling bijen moet een volkje kunnen vormen. Een goed met bijen gevulde drieramer is voor mij de minimale afmeting om aan die eis te kunnen voldoen. De afgelopen jaren 100% succes met het kweken van reservemoertjes in drieramers doet me niet naar een andere aanpak verlangen. Denk er eens aan hoeveel moeite het die pollepel bijen zal kosten om het interne klimaat op een juist niveau te houden als in juni de regen klettert en wij geneigd zijn de verwarming in te schakelen, of als de hitte ondraaglijk is. Ook de ontwikkeling van de onbevuchte koningin krijgt in mini-volkjes niet de juiste begeleiding om een goed functionerende bevruchte koningin te worden. Het volgende verhaal spreekt boekdelen. 'Apidea's vullen, controleren, alles loopt volgens het boekje. Maar helaas, de paring laat te wensen over. De koninginnen komen niet terug, of ze zijn plotseling verdwenen of ze leggen geen bevruchte eitjes. Van de twaalf doppen hielden we welgeteld één koningin over die na een paar weken door de bijen werd opgeruimd. Omdat we dit nog niet zo heel lang doen zijn we blij dat we van anderen dezelfde verhalen horen. Het zit niet alleen bij ons tegen, heel Nederland lijkt te vechten met de majesteitenteelt. De aanhouder wint en dus doen we straks nog een rondje, aldus Mirjam van Leeuwen uit de sub Leiden'.

Het weer in juni

Voor het midden van het land geldt voor de periode 1971-2000 als normaal gemiddelde 187 uren zonneshijn, 72 mm neerslag en 19,8°C als maximumtemperatuur.

Juni maanden					
Jaar	Zon	(uren)	Neerslag	(mm)	Max.temp °C
1998	-		++	(134)	N
1999	+		N		N
2000	N		-		+ (21,1)
2001	+		-	(50)	N
2002	N		N		+ (21,5)

Geraadpleegd

Leeuwen, Mirjam van, Van de imkerij 'De gouden Moer', De Stertselaar 27(1): 006 (2003) VBBN subvereniging Leiden e.o.